

ชื่อผลงานวิจัย (ไทย)

การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการอุดมศึกษาโดยการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนของไทย

ชื่อผลงานวิจัย (อังกฤษ)

A MODEL DEVELOPMENT OF THE HIGHER EDUCATIONAL MANAGEMENT BY APPLYING THE PHILOSOPHY OF SUFFICIENCY ECONOMY IN THE PRIVATE HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTIONS OF THAILAND

ชื่อนักวิจัย

ดร.จำเริญรัตน์ จิตต์จิรจรรย์ (เจือจันทร์)

ปีที่ผลงานวิจัยเสร็จ

พ.ศ. 2553

ประเภทของงานวิจัย

อุดมศึกษา

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการอุดมศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนของไทย เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติ และเพื่อพัฒนาแบบการบริหารจัดการอุดมศึกษาโดยการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนของไทย ดำเนินการวิจัยโดยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สร้างแบบและสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ นำผลการสัมภาษณ์มาสร้าง พัฒนาเป็นแบบสอบถามและตรวจสอบคุณภาพ นำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหาร คณาจารย์และบุคลากร 390 คน ได้รับกลับคืนมา 297 ชุด คิดเป็นร้อยละ 76.15 และคัดเลือกข้อความที่มีการปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ยระดับ 3 ขึ้นไปมากำหนดเป็นตัวชี้วัด สร้างเป็นร่างรูปแบบ พร้อมแบบสอบถาม นำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้เชี่ยวชาญ 25 คน ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการปฏิบัติของรูปแบบ ได้รูปแบบการบริหารจัดการอุดมศึกษาโดยการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนของไทย

การน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาเอกชนของไทย มีการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากด้านการบริหารจัดการงานวิชาการ งานทั่วไป งบประมาณ ทรัพยากรมนุษย์และการวิจัย ซึ่งมีรูปแบบด้านการบริหารจัดการงานวิชาการมีการน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติโดยมีการคัดกรองปัจจัยป้อนเข้าสู่กระบวนการผลิตที่มีสัดส่วนที่พอเพียง ด้านการบริหารจัดการทั่วไป มีการน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติโดยกำหนดเป็นปรัชญาสถาบันและวิสัยทัศน์อันเป็นภาพการบริหารจัดการอุดมศึกษาในอนาคตที่ชัดเจน ด้านการบริหารจัดการงบประมาณ มีรูปแบบการน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติโดยสถาบันจัดทำแผนงบประมาณเพื่อการจัดซื้อจัดจ้างอย่างมีเหตุผล ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์มีรูปแบบการน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ โดยสถาบันกำหนดการคัดเลือก การสอบคัดเลือกเพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพยากรมนุษย์ที่มีความรู้และคุณธรรมจริยธรรม ด้านการบริหารจัดการงานวิจัย

มีรูปแบบการน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติเน้นที่กระบวนการทำวิจัยอย่างมีเหตุผลโดยกำหนดให้ภารกิจการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการทำงานของผู้บริหาร คณาจารย์และบุคลากรอย่างเป็นรูปธรรม

📖 คำสำคัญ

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง , การบริหารจัดการอุดมศึกษา , สถาบันอุดมศึกษาเอกชนไทย

📖 ความเป็นมา/หลักการและเหตุผล

การศึกษาเป็นกระบวนการพลวัตซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา จึงจำเป็นต้องแสวงหาแนวคิดใหม่ ๆ มาใช้บริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด ในการนี้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2551 : 21-22) ซึ่งรับผิดชอบ กำกับ ดูแล การศึกษาระดับดังกล่าวได้สนับสนุนให้มีการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ประชาชนไทยที่ได้รับพระราชทานมาบรรจุไว้เป็น หลักการบริหารจัดการ โดยยอมรับว่ายังเข้าใจและมีหลักปฏิบัติในขั้นเริ่มต้นและเสนอว่าสถาบันควรเป็นผู้นำให้มีการวิเคราะห์เพื่อให้ สามารถปฏิบัติได้ โดยตั้งอยู่บนรากฐานด้านทรัพยากร ด้านภูมิสังคม เป็นผู้นำให้มีการสร้างความรู้ใหม่ที่เป็นรูปธรรมทั้งในระดับปัจเจก บุคคล ครอบครัวเป็นต้นซึ่งแสดงให้เห็นว่ารัฐได้ตระหนักถึงความสำคัญจึงได้กระตุ้นให้สถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและเอกชนได้มีการ นำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ให้บังเกิดผลเป็นรูปธรรม ทั้งนี้สถาบันต้องเป็นผู้นำในการวิเคราะห์ สังเคราะห์หรือ บูรณาการนำไปสู่การปฏิบัติคือการบริหารจัดการศึกษาให้ปรากฏชัดเจน ดังนั้นการศึกษาวิจัยนี้จึงใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็น ฐานด้วยการวิเคราะห์ สังเคราะห์จะนำไปสู่การบริหารจัดการที่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2546 ที่ได้กำหนดเป็นวัตถุประสงค์ในการให้การศึกษา ส่งเสริมวิชาการ และวิชาชีพชั้นสูง ทำการสอน ทำการวิจัย ให้บริการทางวิชาการ และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2546 : 3)

สถาบันอุดมศึกษาเอกชนประกอบด้วยผู้บริหาร คณาจารย์และบุคลากรได้น้อมนำเอาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมา ประยุกต์ใช้ในการบริการจัดการศึกษาอย่างไร น้อมนำมาปฏิบัติอยู่ในระดับใดและการปฏิบัตินั้นมีรูปแบบเป็นประการใด เป็นประเด็น คำถามสำคัญที่นำไปสู่การวิจัย และเหตุผลสำคัญที่ดำเนินการศึกษาวิจัยเรื่องนี้ด้วยเล็งเห็นว่าปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็น หลักการ เป็นกรอบแนวคิดที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ซึ่งอาจนำมาประยุกต์ใช้ชีวิตประจำวันหรือในการบริหารจัดการได้เป็นอย่างดี หาก นำมาประยุกต์ใช้จะเป็นเหตุผลสำคัญในการที่จะได้สืบสาน ขยายผลไปสู่สถาบันต่าง ๆ อันจะเป็นการพัฒนาหน่วยงานให้ประสบ ความสำเร็จ และเหตุผลสำคัญที่ได้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยก็คือการได้น้อมนำสิ่งที่ดีสู่การ ดำเนินชีวิต เป็นการเทิดพระเกียรติเทิดทูนพระอัจฉริยภาพพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ได้ทรงคิดค้นหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงและได้พระราชทานแก่พสกนิกรทุกหมู่เหล่าให้นำไปประพฤติปฏิบัติเพื่อความอยู่เย็นเป็นสุข ฉะนั้นการพัฒนารูปแบบของการ บริหารจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาโดยการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนของไทย ที่ ดำเนินการนี้เป็นส่วนหนึ่งของรูปแบบการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี หากนำไปสู่การปฏิบัติอันเป็นการสืบสานแนวพระราชดำริ ดังกล่าว ย่อมนำมาซึ่งการได้คนดี คนเก่งและอยู่ในสังคมอย่างมีความสุขต่อไป

📖 วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการอุดมศึกษา ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนของไทย เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการ

บริหารจัดการอุดมศึกษาเอกชนของไทย และเพื่อพัฒนารูปแบบการการบริหารจัดการอุดมศึกษาโดยการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนของไทย

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบการการบริหารจัดการอุดมศึกษาโดยการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนของไทย ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง อาทิ เอกสารของไพฑูริย์ สีนลาร์ตัน (2546) ซึ่งได้เสนอประเด็นการบริหารจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาคือการบริหารจัดการงานวิชาการ เอกสารของมานิต บุญประเสริฐและคณะ (2546) ที่ได้เสนอแนวคิดการบริหารจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา และเอกสารของปริญญช พินุลสราวุธ (2551) ที่ได้เสนอแนวทางขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งเอกสารของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ นำมาบูรณาการสังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอนคือขั้นที่ 1 เป็นการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ได้มีการนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการอุดมศึกษา หลังจากนั้นจึงนำมาสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์เพื่อสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ รวมทั้งนำผลการสัมภาษณ์มาสร้างและพัฒนาเป็นแบบสอบถามและนำไปผ่านกระบวนการตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญรวมทั้งทดลองใช้ หลังจากนั้นผู้วิจัยดำเนินการขั้นที่ 2 โดยนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .975 ค่าอำนาจจำแนกรวมทั้งฉบับอยู่ระหว่าง .234 - .799 ไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจำนวนรวม 390 คน และได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาเป็นจำนวน 297 ชุด คิดเป็นร้อยละ 76.15 ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้ได้ข้อมูลมาครบถ้วน การวิจัยตามขั้นตอนที่ 3 ได้ใช้ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยตามขั้นตอนที่ 2 โดยคัดเลือกเฉพาะข้อความที่มีการปฏิบัติซึ่งมีค่าเฉลี่ยระดับ 3 ขึ้นไปมากำหนดเป็นตัวชี้วัด สังเคราะห์จัดสร้างเป็นร่างรูปแบบ และในการพัฒนารูปแบบ อันดับแรกผู้วิจัยดำเนินการพิจารณาคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseur) จำนวน 25 คนตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการปฏิบัติของรูปแบบการวิจัยตามขั้นตอนที่ 3 นี้มีการแบ่งการดำเนินการออกเป็น 2 รอบคือรอบที่ 1 เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อพัฒนาเป็นรูปแบบ โดยการนำร่างรูปแบบประกอบกับแบบสอบถามความคิดเห็นไปสอบถามผู้เชี่ยวชาญ รอบที่ 2 ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยโดยใช้เครื่องมือที่เป็นร่างรูปแบบและแบบสอบถามแสดงความเห็นประกอบร่างรูปแบบที่ได้แสดงค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ให้ผู้เชี่ยวชาญตอบยืนยันหรือมีการแก้ไขปรับปรุง หากผู้เชี่ยวชาญตอบยืนยัน ก็สามารถสรุปได้ว่าเป็นรูปแบบ หากมีการเปลี่ยนแปลงคำตอบผู้เชี่ยวชาญจะต้องแสดงเหตุผลประกอบซึ่งจะนำไปสู่ข้อสรุปที่เป็นฉันทามติ การดำเนินการวิจัยขั้นตอนที่ 4 เป็นการบูรณาการเป็นรูปแบบการบริหารจัดการอุดมศึกษา จากผลการวิจัยตามขั้นตอนที่ 1 ขั้นตอนที่ 2 และขั้นตอนที่ 3 ได้ผลการวิจัยที่เป็นการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการอุดมศึกษาโดยการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนของไทย ที่มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ

ผลการวิจัย

การน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาเอกชนของไทย พบว่ามี การปฏิบัติโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากด้านการบริหารจัดการงานวิชาการ การบริหารจัดการทั่วไป การบริหารจัดการ งบประมาณ การบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์และการบริหารจัดการงานวิจัย ซึ่งมีรูปแบบ (1) ด้านการบริหารจัดการงานวิชาการมี การน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติโดยมีการคัดกรองปัจจัยป้อนเข้าด้านทรัพยากรบุคคลสู่กระบวนการผลิตที่มี สัดส่วนที่พอเพียง การบริหารจัดการงานวิชาการที่มีการคัดกรองปัจจัยป้อนเข้าด้านวัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่รวมทั้งสื่อสารสนเทศสู่ กระบวนการผลิต การบริหารจัดการงานวิชาการด้านกระบวนการมีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปกำหนดเป็นปรัชญาการบริหาร จัดการสถาบันครอบคลุมความรู้และคุณธรรมจริยธรรม มีการนำไปกำหนดเป็นวิสัยทัศน์หรือภาพในอนาคตของการบริหารจัดการงาน วิชาการของสถาบันและมีการนำไปกำหนดเป็นพันธกิจเพิ่มเติมจากพันธกิจที่ปฏิบัติตามปกติ (2) ด้านการบริหารจัดการทั่วไป มีการ น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติโดยกำหนดเป็นปรัชญาสถาบันและวิสัยทัศน์อันเป็นภาพการบริหารจัดการ การ อุดมศึกษาในอนาคตที่ชัดเจน สอดคล้องกับพันธกิจที่ได้มีการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยนำมาเป็นพื้นฐานสำคัญใน การวางแผนการบริหารจัดการอุดมศึกษาที่เป็นรูปธรรม ซึ่งจำเป็นต้องมีมาตรการในการวัดประเมินโดยอาศัยพื้นฐานการจัดการความรู้ และคุณธรรมซึ่งจัดในรูปของโครงการ กิจกรรมเน้นการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติโดยกำหนดเป็นวัฒนธรรม อุดมศึกษา (3) ด้านการบริหารจัดการงบประมาณ มีรูปแบบการน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติโดยสถาบันจัดทำ แผนงบประมาณการเงินครอบคลุมรายได้การลงทุนรวมทั้งการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อการจัดซื้อจัดจ้าง อย่างมีเหตุผล การประสานขอ งบประมาณสนับสนุนการสอน การวิจัย เป็นต้นจากภายนอก และการจัดทำกิจกรรม โครงการเพื่อหารายได้รวมทั้งสร้างแนวร่วมกับ หน่วยงาน สมาคมเช่นสมาคมศิษย์เก่า มีการควบคุมการเงินเพื่อก่อให้เกิดความโปร่งใส เป็นการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี (4) ด้านการบริหาร จัดการทรัพยากรมนุษย์มีรูปแบบการน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ โดยสถาบันกำหนดการคัดเลือก การสอบ คัดเลือกเพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพยากรมนุษย์ที่มีความรู้และคุณธรรมจริยธรรม ใช้วิธีการอย่างเหมาะสม มีการกำหนดภาระงานรวมทั้งแจก แจงภาระงานไว้อย่างชัดเจน มีการวางแผนพัฒนาทรัพยากรมนุษย์สายวิชาการอย่างเนื่องและพอเพียงต่อสัดส่วนนักศึกษา และพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์สายสนับสนุนการเรียนการสอนไว้อย่างพอเพียงกับปริมาณงาน (5) ด้านการบริหารจัดการงานวิจัย มีรูปแบบการน้อม นำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติเน้นที่กระบวนการทำวิจัยอย่างมีเหตุผล โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพัฒนา งานวิจัย มีการสร้างมาตรการด้านแรงจูงใจให้บุคลากรทำการวิจัย โดยกำหนดให้ภารกิจวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการทำงานของ ผู้บริหาร คณาจารย์และบุคลากรอย่างเป็นรูปธรรม มีการกำหนดงบประมาณเพื่อการวิจัยอย่างพอเพียง

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบการบริหารจัดการอุดมศึกษาโดยการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนของไทย ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหาร อาจารย์และบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำนวน 297 คน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่าผู้บริหาร อาจารย์และบุคลากรมีการปฏิบัติโดยการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการอุดมศึกษาเอกชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งครอบคลุมภารกิจการบริหาร จัดการอุดมศึกษาเอกชนได้แก่การบริหารจัดการทั่วไป การบริหารจัดการงานวิชาการ การบริหารจัดการงานวิจัย การบริหารจัดการ งบประมาณ และการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ หากเรียงตามลำดับตามค่าเฉลี่ยที่ผู้บริหาร อาจารย์และบุคลากรได้มีการปฏิบัติ โดยการนำหลักของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการสถาบันอุดมศึกษาเอกชนของไทยแล้วพบว่า (1) การบริหารจัดการงานวิชาการ (2) การบริหารจัดการทั่วไป (3) การบริหารจัดการงานงบประมาณ (4) การบริหารจัดการงานทรัพยากร

มนุษย์ และ (5) การบริหารจัดการงานวิจัย ซึ่งสามารถนำมาอภิปรายผลในประเด็นสำคัญดังนี้

ในบรรดาภารกิจการบริหารจัดการอุดมศึกษาท่าประการที่ผู้บริหาร อาจารย์และบุคลากรปฏิบัติอยู่ในระดับมากนั้น ผลปรากฏว่าได้มีการปฏิบัติโดยการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการงานวิชาการ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากเป็นอันดับแรก ทั้งนี้เป็นเพราะการบริหารจัดการงานวิชาการถือเป็นหลักสำคัญของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนซึ่งครอบคลุมการสอน การวิจัยและการบริการวิชาการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้รวมทั้งบริหารจัดการให้มีปัญหาน้อยที่สุด

การบริหารจัดการงานวิชาการเป็นภารกิจหลักสำคัญของสถาบันอุดมศึกษาซึ่งไพฑูริย์ สีนลารัตน์ (2546 : 2-4) กล่าวย้าว่าการที่จะเป็นผู้บริหารอุดมศึกษามีอาชีพนั้นจะต้องมีพื้นฐานมาจากการเป็นนักวิชาการ หากปราศจากความเป็นนักวิชาการแล้วจะไม่สามารถขึ้นมาเป็นผู้นำในการบริหารสูงสุดได้หรือถ้าขึ้นมาแล้วก็จะไม่สามารถจะเป็นที่ยอมรับได้ ดังนั้นผู้บริหาร อาจารย์และบุคลากรได้ตระหนักถึงเรื่องนี้จึงมีการปฏิบัติโดยการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้อยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะใน ประเด็นการบริหารจัดการงานวิชาการเพื่อก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ด้านคุณภาพแก่นักศึกษาที่จะเป็นบัณฑิตในอุดมคติ การที่ผู้บริหาร อาจารย์และบุคลากรปฏิบัติอยู่ในระดับมากเป็นเพราะว่าสถาบันอุดมศึกษาถือเป็นภารกิจสำคัญในอันที่จะดำเนินการจัดการเรียนการสอนและสร้างความตระหนัก พยายามอย่างยิ่งที่จะทำให้นิสิตนักศึกษาสำเร็จการศึกษาเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพออกไปรับใช้สังคมอย่างมีประสิทธิภาพและมีความสุขซึ่งเป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่บัญญัติไว้ในมาตรา 6 ว่าการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดโครงการของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2552 : 14) ที่ได้รายงานเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพของการอุดมศึกษาไทยโดยได้จัดทำโครงการ 2552 ปีแห่งคุณภาพการอุดมศึกษาไทยซึ่งมีหลักการเพื่อที่จะผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพ เพื่อพัฒนาชาติที่ยั่งยืน ตามโครงการได้กำหนดเป็นกลุ่มการเรียนรู้ 5 กลุ่มคือ (1) คุณธรรมจริยธรรม (2) ความรู้ (3) ทักษะทางปัญญา (4) ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (5) การสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งนี้ตามโครงการดังกล่าวได้มีการกำหนดสีแทนกลุ่มของการเรียนรู้คือสีเหลืองแทนกลุ่มคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งมุ่งพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของบัณฑิตไทย สีส้มเป็นสีที่แทนวันพฤหัสบดี และหมายถึงความรู้ในวิทยาการสมัยใหม่สอดคล้องกับความรู้จากภูมิปัญญาไทย สีเขียวหมายถึงธรรมชาติ การเจริญงอกงามในทักษะทางปัญญา สีน้ำเงินหมายถึงการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างคนไทยในเชิงบวก มีลักษณะมีความเป็นกัลยาณมิตรต่อกันในระดับสังคมและประเทศชาติตามรอยเบื้องพระยุคลบาทและสีฟ้าหมายถึงการมีอิสระในการคิดวิเคราะห์อย่างกว้างไกล สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพในโลกของสารสนเทศดังนั้นผู้บริหาร อาจารย์และบุคลากรที่เกี่ยวข้องต้องพยายามปลูกฝังให้นิสิตนักศึกษามีความพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันที่ดี มีความรู้และคุณธรรมจริยธรรม เป็นผู้ฉลาดเลือกว่าสิ่งใดควรจับจ่ายซื้อหามาใช้หรือสิ่งใดไม่ควรเมื่อเป็นเช่นนั้นนักศึกษาจำเป็นต้องใช้หลักการคิดวิเคราะห์ด้วยเหตุด้วยผลเช่นการตัดสินใจซื้อสินค้าในชีวิตประจำวันซึ่งขึ้นอยู่กับพื้นฐานคณะวิชาที่นักศึกษาได้ศึกษา (เบญจวรรณ อุซุงศ์อมร, 2552 : 132-139) ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านวิชาการทั้งสิ้น

☐ ข้อเสนอแนะในการใช้ประโยชน์

ข้อเสนอแนะสถาบันอุดมศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ควรนำมาประยุกต์ใช้อย่างเป็นรูปธรรม โดยนำมาใช้ในสร้างดัชนีบ่งชี้เพื่อชี้วัดความพอเพียง การมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีโดยมีเงื่อนไขความรู้และคุณธรรมในการบริหารจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาและวัดประเมินผลออกมาเป็นรูปธรรม

ควรมีการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์โดยตั้งเป็นกองทุนเพื่อสวัสดิการช่วยเหลือบุคลากร ควรจัดตั้งหน่วยประสานงานการวิจัยเพื่อจดสิทธิบัตร จัดทำสารสนเทศการวิจัย

ข้อเสนอแนะในการนำรูปแบบไปทดลองใช้อย่างเต็มรูป

ควรมีการนำรูปแบบไปทดลองใช้บริหารจัดการในสถาบันอุดมศึกษาอย่างเต็มรูปแล้วมีการประเมินผล ติดตามผลการบริหารจัดการ ซึ่งหากมีการนำไปดำเนินการจริงอย่างเต็มรูปแบบดังกล่าวจะก่อให้เกิดผลลัพธ์ของการบริหารจัดการที่เป็นรูปธรรม

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสาระสำคัญของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการนำไปแทรกในลงในรายวิชาต่าง ๆ โดยศึกษาในลักษณะบูรณาการ

ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการดำรงตนโดยอาศัยความรู้และคุณธรรมของผู้บริหาร อาจารย์และบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษาควรมีการศึกษาวิจัยโดยใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อันจะทำให้ให้เห็นภาพรวมของการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับมหัพภาค

www.thaiedresearch.com